

Els Bancs del Temps

Treball de Recerca

ELS BANCS DEL TEMPS

Una economia alternativa basada en l'intercanvi de temps

ÍNDEX GENERAL

0. INTRODUCCIÓ	p.4
1. PART TEÒRICA	p.6
1.1. Els bancs del temps	p.6
1.1.1. Que són?	p.6
1.1.2. Com funcionen.....	P.7
1.1.3. La seva historia	p.8
1.1.4. Serveis que poden oferir	p.11
1.2. Com es creen	p.12
1.3. Quina mena de gent s'hi apunta?	p.12
1.4. La seva funció més enllà del pur intercanvi	p.14
1.5. Possible solució a la crisi	p.16
1.6. El seu futur	p.18
1.7. "Kroonos" el banc del temps més innovador	p.18
1.8. El BiV, "Banco de Ida y Vuelta"	p.21
1.9. Els bancs del temps escolars	p. 22
1.10. La situació dels bancs del temps a Espanya	p.26

Els Bancs del Temps

2. PART PRÀCTICA	p.27
2.1. Objectius de la investigació	p.27
2.2. Les enquestes i els seus resultats	p.29
2.3. Entrevistes.....	p.44
2.3.1. Entrevista a Josefina Altés	p.44
2.3.1.1 L'entrevista	p.44
2.3.1.2. Conclusions de l'entrevista	p.49
2.3.2. Entrevista a Maite Mateu	p.51
2.3.2.1. L'entrevista	p.51
2.3.2.2. Conclusions de l'entrevista	p.52
2.3.3. Entrevista a Cristina Mora.....	p.53
2.3.3.1. L'entrevista	p.53
2.3.3.2. Conclusions de l'entrevista	p.58
2.3.4. Conclusions entrevistes als socis del Banc del Temps de Pineda de Mar	p.60
3. CONCLUSIONS	p. 61
4. BIBLIOGRADIA	p. 66
5. ANNEXOS	p. 67
5.1. Entrevistes a alguns dels socis del Banc del Temps de Pineda de Mar.....	p. 67
5.2. Txecs de temps dels diferents bancs	p.73

0. INTRODUCCIÓ:

El 1992 va néixer una iniciativa pionera al món destinada a tots aquells que volien i volen trencar amb el model de societat individualista i consumista en la qual cadascú mira per si mateix, on es s'ha de pagar per tot i on la major part de les persones que la formen es passen el dia queixant-se de la falta de temps. Una iniciativa basada en el fet que totes les persones d'aquest món tenen coses a oferir als altres . Per aquesta raó van néixer els bancs del temps, un sistema d'intercanvi de serveis entre persones amb el temps com a unitat de canvi i on els diners no hi intervenen. El funcionament d'aquests és fàcil, un soci ofereix un servei i, a canvi, segons les hores de servei realitzades, podrà demandar el servei d'un altre membre. Podríem estar parlant d'un sistema revolucionari, un jardiner t'arregla el jardí de casa teva gratuïtament i a canvi tu li prepares el dinar.

Però aquest sistema no és considerat revolucionari únicament per això ja que té molts més avantatges que s'han anat descobrint al llarg de la seva recent història. Per exemple, molts creuen que la massificació de gent a l'àrea metropolitana i ciutats ha fet que la relació entre veïns sigui nul·la. Els bancs del temps poden ajudar a resoldre aquest problema ja que el que fan es que els veïns comparteixin el seu temps entre ells i que per tant es coneguin i estableixin vincles d'amistat entre ells.

Els Bancs del Temps

A part també pot resoldre molts altres problemes com la transmissió de coneixements intergeneracional, que preocupa a molta gent. Si es fa una bona organització, planificació i gestió d'aquestes entitats poden tenir un paper molt important en la societat actual. Crec que és interessant saber-ne més sobre elles i investigar si realment tenen possibilitats de continuar endavant i si seran capaces d'assolir aquest paper en la societat.

1. PART TEÒRICA:

1.1. Els bancs del temps:

1.1.1. Què són?

Un banc del temps és un sistema d'intercanvi de serveis i capacitats. Aquests intercanvis són valorats amb el temps dedicat a prestar aquest servei. Per tant, són bancs que no funcionen amb monedes com a unitat d'intercanvi sinó que ho fan amb temps. La valoració del servei prestat només dependrà del temps empleat en fer el servei, independentment de la dificultat d'aquest. És a dir, que una hora sempre és a canvi d'una altra. Per exemple, una persona té un bon nivell d'anglès però no sap cuinar. Si entra al banc del temps pot donar classes d'anglès durant una hora i, a canvi, ell podrà rebre una classe de cuina de qualsevol membre del banc del temps que ofereixi aquest servei.

Els membres d'aquests bancs són persones motivades per oferir i rebre serveis sense necessitat que els diners hi intervinguin. Perquè l'intercanvi sigui organitzat i no hi hagi una descompensació entre les hores ofertes i les rebudes, hi ha d'haver una gestió. D'aquesta se'n encarreguen els bancs del temps, que són els responsables de fer d'intermediaris entre els membres per facilitar i fer possible l'intercanvi. Aquests bancs no obtenen benefici ni el busquen, ja que són bancs no comercials. En resum són entitats sense ànim de lucre.

Els Bancs del Temps

Per ser membre, en la majoria dels bancs del temps, no hi ha cap tipus de restricció d'edat, sexe, ni de cap altre tipus; l'únic de què s'ha de disposar és d'habilitats que es puguin oferir, per tant, és un banc obert a tothom.

1.1.2. Com funcionen?

Cada banc del temps té el seu propi funcionament amb les seves particularitats, però en general la gran majoria d'aquestes entitats s'organitzen d'una manera semblant.

Cada persona que es fa sòcia del banc del temps ha de passar per una entrevista amb el secretari o secretària d'aquest. La funció d'aquesta entrevista és saber quins serveis pot oferir el nou soci/a i quins li agradaria rebre. Una vegada acceptat, el soci rep un "talonari de temps". Aquest talonari és utilitzat en el moment en què una persona sol·licita i rep temps d'un altre membre per algun servei concret.

Cada membre té l'obligació d'informar mensualment al secretari/a sobre quantes hores ha rebut i quantes n'ha donat. El secretari o secretària és l'encarregat de posar el compte corrent de temps de cada soci o sòcia al dia, anotant els intercanvis i actualitzant els saldos.

Cada cert temps el secretari/a envia als membres l'estat del seu compte corrent de temps, juntament s'envia un butlletí on apareixen tots els serveis que es poden intercanviar. El secretari/a també té l'obligació d'avisar als socis que estiguin en una situació de "desequilibri de temps".

Els Bancs del Temps

Es diu que el compte d'un soci està en desequilibri quan ha rebut molts serveis, i ell no n'ha realitzat, i el mateix passa en el cas contrari, d'haver ofert molts serveis i no haver-ne rebut. La diferència màxima entre hores rebudes i donades sol ser de entre deu i vint hores.

Si una persona no està interessada en cap dels serveis oferts i en canvi ha rebut molts crèdits d'hores pot cedir aquests crèdits a una altra persona.

1.1.3. La seva història:

Podríem dir que l'essència dels bancs del temps és l'intercanvi i aquest existeix des de la prehistòria. Però aquell era només un simple intercanvi d'objectes i el banc del temps és molt més que això.

El primer precedent històric del banc del temps és molt més pròxim. El 1827 un anarquista estatunidenc que es deia Josiah Warren va obrir la Cincinnati Time Store (La botiga del temps de Cincinnati). Aquell negoci es va convertir, aleshores, en el primer negoci que no funcionava en diners sinó que ho feia amb el temps com a unitat de canvi. La botiga va ser utilitzada per Warren amb la intenció de utilitzar-la com a banc de proves per a experimentar sobre la teoria "valor-treball". Una teoria que defensa que el valor d'un producte és la suma de l'esforç realitzat en produir-lo o adquirir-lo. La idea inicial era canviar treball per treball. Si el negoci tenia èxit Warren tenia planejat fer diverses colònies on els seus participants utilitzessin únicament aquest sistema d'intercanvi. La botiga tenia un funcionament més o menys semblant al d'un banc del temps.

Els Bancs del Temps

Els béns de la botiga es compraven amb "notes de treball", un xec amb les hores de les quals disposaves. Una hora era igual a 12lb de blat de moro. Warren també va penjar dues grans pissarres a la botiga on els socis podien apuntar les feines que s'oferien i les que es demanaven. Després d'un difícil període inicial, la botiga va anar essent cada vegada més exitosa, els productes eren més barats i Warren no donava a l'abast amb tanta feina.

Finalment, el 1930 Warren, veient l'èxit de la botiga entre els consumidors, va decidir tancar-la i dedicar-se a crear les colònies basades en el principi "valor-treball". Tot i l'èxit del sistema de la "Cincinnati Time Store", Warren mai va ser capaç de solucionar el fet que alguns treballs fossin més costos que altres i que això no es veiés reflectit en un augment del valor de les hores treballades.

Després de la "Cincinnati Time Store" la idea d'un negoci que funcionés amb el temps com a unitat de canvi va quedar apartada. Fins que els anys 70, a Canadà, va sorgir un moviment social que promovia el cooperativisme. D'aquest moviment, liderat per joves sense recursos, va sortir-ne la idea de l'intercanvi sense diners, l'anomenat "Community Exchange". Aquest sistema va ser desenvolupat i practicat a Vancouver a partir del 1976, on només va tenir èxit entre els membres del moviment social.

Els Bancs del Temps

El 1982, Michael Linton va recollir les idees anteriors decidit a crear un sistema que funcionés. Aquest sistema s'anomenaria "Local exchange trading system", més conegut popularment com a "LET". El sistema consistia en crear xarxes locals d'intercanvis sense ànim de lucre en les que els béns i serveis s'intercanviaven sense utilitzar la moneda oficial de l'Estat sinó que es feia amb un crèdit local. Els LET eren un sistema molt més ben ideats que els anteriors, ja que Linton va saber trobar els inconvenients i avantatges dels experiments que s'havien fet anteriorment, com ara el Community Exchange. El sistema va resultar ser molt exitós i es va expandir per el món en molt poc temps. Hi havia governs que pagaven a Linton perquè organitzés aquest sistema en els seus països. Els LET van tenir molt èxit, sobretot, a països com Canadà, Regne Unit, Nova Zelanda i Austràlia. En aquest últim país, els LET van esdevenir crucials per sortir de la crisi en què Austràlia es trobava des del 1992.

El 1992, després de l'èxit dels LET a Parma, a Itàlia va ser creat el primer banc del temps per el sindicat de pensionistes de la ciutat. La iniciativa va tenir molt èxit i el 1995 els bancs del temps es van expandir ràpidament per tota Itàlia fins arribar a la quantitat actual de 300. Posteriorment l'èxit d'aquests va arribar a altres països com el Regne Unit o els EE.UU. que ràpidament també van veure com el nombre de bancs del temps en el seu país s'anava multiplicant. Però no va ser fins més tard que van arribar les primeres iniciatives a l'Estat Espanyol. Per ser més concrets, la primera va ser a Barcelona l'any 1995 quan l' "Associació de Veïns de l'Eixample" va obrir el primer banc del temps a la ciutat i a tot l'Estat. Aquesta iniciativa va tenir molt bona rebuda a Barcelona.

Els Bancs del Temps

Cosa que va fer que tres anys més tard l'Ajuntament decidís engegar el primer banc del temps a partir del programa "A Barcelona, les dones canvien els temps." al districte d'Horta-Guinerdó que també va tenir un gran èxit. Degut al gran èxit l'Ajuntament va continuar obrint més entitats com aquesta i molts altres ajuntaments de Catalunya es van contagiar d'aquestes iniciatives i el nombre de bancs del temps al territori català va anar creixent poc a poc.

El territori espanyol també van sorgir iniciatives, més recents, i ja n'hi ha a ciutats com Madrid o Saragossa.

1.1.4. Serveis que poden oferir, entre de molts altres:

- **Atenció a les persones:** acompanyar nens i nenes a l'escola, llegir contes o jugar, tenir cura de persones malaltes, acompanyar persones grans al metges, llegir llibres a persones grans, gestions al carrer...
- **Cura del cos i salut:** fer massatges, ioga...
- **Tasques domèstiques:** fer la compra, cuinar, cosir, fer petites tasques i reparacions domèstiques, bricolatge, tenir cura d'animals i plantes...
- **Informàtica:** passar treballs a l'ordinador, assessorament informàtic...
- **Idiomes:** classes, traduccions...
- **Formació:** donar suport per a fer deures, música, pintura i dibuix...
- **Assessorament/Orientació:** finances, assegurances, tècniques diverses...

Els Bancs del Temps

1.2. Com es creen?

Primer de tot, hi ha d'haver una entitat gestora disposada a iniciar el projecte. Aquesta entitat gestora, el presenta a l'Ajuntament del poble o ciutat i aquest decideix si aprovar-lo o no. En cas de ser aprovat, l'entitat gestora ha de buscar suport d'alguna associació que estigui disposada a formar a la gent que treballarà en el banc del temps i, en general, a ajudar en l'organització i funcionament del banc del temps. L'associació a més haurà de fer un seguiment de l'entitat. Un exemple d'associació és l'associació "Salud y Família" que forma els treballadors dels bancs, fa el seguiment, proporciona el material necessari, fa la campanya publicitària i dóna assistència tècnica a l'entitat.

1.3. Quina mena de gent s'hi apunta?

En el cas del gènere, des d'un bon principi els bancs del temps han tingut com a sòcies moltes més dones que homes. Aquest és el cas dels bancs del temps de Barcelona on el 70% dels membres d'aquests bancs són dones. Això ho provoca el fet que molts dels serveis que s'ofereixen en els bancs del temps, com per exemple el de planxar, són feines domèstiques, cosa que ajuda a moltes famílies a no haver de fer tanta feina. Tot i en un principi haver-hi un nombre molt superior de sòcies respecte als socis, cada vegada augmenta més el percentatge de socis homes. Probablement per que molts homes no saben planxar, cuinar o netejar, elements bàsics per a la vida quotidiana.

Els Bancs del Temps

Quant a l'edat, hi ha més equilibri, en els bancs del temps hi podem trobar gent de totes les edats, des de els 18 fins els 80 anys. Tot i aquesta diferència d'edat, l'intercanvi entre generacions és constant. En un principi hi va haver molta més gent de més de 60 anys que hi participava però amb el temps, i veient les avantatges que proporciona, s'han anat afegint noves franges d'edat, com les persones de 30 a 40 anys o els joves.

Al principi de la seva instauració, la gran majoria dels socis del banc del temps intercanviaven per necessitat, com per exemple el cas dels homes que es fan socis perquè algú els planxi la roba o els faci el dinar. Actualment, en canvi, aquestes institucions tot i que continuen mantenint aquesta funció, també s'ha vist que moltes de les persones que es fan sòcies, ho fan per poder compartir les seves afeccions i també per conèixer gent i establir relacions socials.

Per tant, podríem concloure que el perfil de soci més comú fins ara és: dona, d'entre 30 i 60 anys i que és sòcia sobretot per guanyar temps per poder conciliar la vida familiar amb la laboral. Tot i això, com ja he dit, s'està produint un canvi en els darrers anys cap a una major aproximació entre homes i dones sòcies i cada vegada hi ha més gent jove.

Els Bancs del Temps

1.4. La seva funció més enllà del pur intercanvi:

Com ja he esmentat en el primer capítol, un banc del temps és un sistema d'intercanvi de serveis i capacitats. Però amb els anys s'ha vist que es poden trobar moltes més funcions o utilitats a aquest sistema d'intercanvi.

Observant els primers bancs del temps es va veure que causaven un efecte sobre els territoris on s'obrien aquestes entitats; es podia veure com gràcies a les hores passades dels socis amb als altres, les relacions veïnals s'enfortien, ja que la gent es coneixia i creava vincles d'amistat entre els seus veïns. Observaven aquest fenomen moltes persones que consideraven que a les ciutats s'havia perdut l'esperit de barri van decidir obrir bancs del temps intentant trobar una altra vegada la solidaritat i la cooperació entre veïns. Aquest és el cas dels bancs del temps de Barcelona que s'ubiquen per barris.

Però va haver-hi persones que van veure en els bancs del temps podien ser més que una eina per enfortir les relacions veïnals i d'intercanvi. Aquestes persones van pensar que els bancs del temps podien ser una excel·lent eina per a la integració o reintegració de persones en la societat, com pot ser el cas d'immigrants que acaben d'arribar al país.

Els Bancs del Temps

Però la funció dels bancs del temps en la societat no acaba aquí. Hi ha associacions, com l' "Associació Salut y Família", que ha utilitzat els bancs del temps en favor de les dones. Aquesta associació ha promogut aquestes entitats per a poder conciliar la vida laboral, familiar i personal.

A més, davant la preocupació existent per part de la societat del poc diàleg entre generacions, els bancs del temps s'estan utilitzant com a eina de diàleg intergeneracional on gent jove i gran intercanvia coneixements de manera voluntària.

Per tant, podem dir que un banc del temps és un sistema d'intercanvi de serveis i capacitats que a més promou la cooperació i la solidaritat veïnal, la integració i reintegració de les persones, la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i el diàleg intergeneracional.

Els Bancs del Temps

1.5 Possible solució a la crisi:

Estem immersos en una crisi econòmica des del 2007 i el nivell d'atur no para de créixer. La majoria de gent en atur prové del món de la construcció o dels serveis i li manca formació.

Tots els experts apunten que la solució per trobar feina és tenir una bona formació. Però, com es poden formar les persones en atur si amb els diners que reben tenen probablement de mantenir una família, pagar una hipoteca i un cotxe i a més la formació és cara? La solució podrien ser perfectament els bancs del temps. La gent en atur si d'alguna cosa disposa és de temps lliure i a través del banc del temps pot rebre classes d'idiomes, de jardineria, o de qualsevol tipus d'ofici. Per tant, el banc del temps pot ser una eina per a la formació totalment gratuïta.

Però no només pot ser útil per a la formació de les persones, també ho pot ser per aquells que necessiten estalviar. Per exemple, al banc del temps pots demanar que algú et faci una petita reparació domèstica o que t'ensenyin a fer de jardiner per no haver de contractar-ne cap.

Els Bancs del Temps

A més, al llarg de la història s'ha demostrat que l'opció de l'intercanvi, ja sigui de serveis com de béns, com a solució en èpoques de crisi ha estat prou satisfactòria. Per exemple, a l'Argentina el 2002 es trobava en un moment de forta crisi. Des del 1995 s'havien creat diferents clubs anomenats "nodos" d'intercanvi de béns, la gent donava un bé i a canvi rebia una targeta que rebia el nom de "crédito" per adquirir-ne un altre.

La idea es va anar expandint per a tot el país fins arribar al número de 5000 "nodos" i va resultar ser clau l'any 2002 quan va arribar la crisi ja que uns 6 milions de persones van viure de l'intercanvi fins que un any després, el 2003, la picaresca de la gent va fer que el sistema fallés ja que molts van falsificar els "créditos". Aquest fet va fer que la gran majoria de "nodos" desapareguessin.

Els Bancs del Temps

1.6. El seu futur:

Per les dades obtingudes fins el moment, sembla que el futur dels bancs del temps és prometedor. Des de la seva aparició el 1992 no ha parat de créixer el nombre de bancs del temps.

Amb el temps, també han anat evolucionant i millorant i sembla que el proper pas sigui el banc del temps on-line. Ja existeixen bancs del temps que efectuen els canvis via Internet, com ara el banc del temps "Kroonos". Sembla que pot ser exitós aquest nou sistema però encara falta polir detalls per assolir un funcionament tant o més bo que el dels "bancs del temps físics".

1.7. "Kroonos" el banc del temps més innovador:

Kroonos és el primer cas de banc del temps espanyol portat a la xarxa a través de les xarxes socials. Va ser creat l'any 2007 per Jesús Hurtado. La idea va venir al cap de Jesús Hurtado després de veure la pel·lícula "Cadena de favors" com ell afirmà en declaracions al diari "El País": "Siempre me había obsesionado crear algo en Internet que fuera realmente útil a la gente. Vi la película y empecé a investigar cómo llevar la idea a la red".

Foto a la seu de "Kroonos" on podem veure, Jesús Hurtado, al centre i amb barba, amb el 6 empleats de l'empresa.

Els Bancs del Temps

La pel·lícula tracta sobre un professor que proposa el seus alumnes un repte: pensar en una idea que canviï la vida de la gent. La millor idea és la d'un alumne que fa tres favors a tres amics diferents amb l'única condició que cadascun d'ells faci un favor a tres amics d'ells, creant així una cadena de favors interminable.

Així que va decidir crear una web on es poguessin intercanviar serveis amb el temps com a única i exclusiva unitat de canvi. Per participar-hi només has d'accedir a la web i registrar-te. Des d'aquest moment se t'obre un compte d'hores que es va actualitzant a mesura que vagis oferint i rebent serveis. Molts dels serveis es poden realitzar via Internet, com ara explicar com arreglar un ordinador, crear una pàgina web, etc. Però també n'hi ha alguns en què és necessari desplaçar-se per poder realitzar-lo, com pintar una casa o anar a passejar al gos.

Logotip de l'empresa "Kroonos"

Els Bancs del Temps

Per poder engegar el projecte es va necessitar una inversió 100.000 euros i 5 empleats. El 2008 Kroonos ja tenia 850 usuaris que havien realitzat 690 intercanvis. Actualment té seguidors a xarxes socials com "Facebook", 143 seguidors, i "Twitter" on en té 607.

The screenshot shows the Kroonos website interface. On the left, there is a navigation menu with two main options: "Pide UN FAVOR" (Request a favor) and "Ofrece TU TIEMPO" (Offer your time). The main content area displays two service listings:

- Pido: Bicicleta: lecciones de mecánica básica**
Me gustaría que alguien versado en el asunto pudiera darme las nociones básicas de mecánica de la bici. Cambios de marcha, frenos, etc. Sobre todo para no terminar como siempre, arreglando las averías más con suerte que otra cosa...
Karma 0 transacciones
- Pido: Clases de ingles. Conversación**
Me gustaría que gente con un buen nivel de inglés se ofreciera para moderar clases-coloquio dónde se practicara la conversación en inglés. Mi nivel es medianamente correcto en cuanto a gramática. Necesito mejorar sobre todo en vocabulario y soltura en el uso del lenguaje.
Karma 0 transacciones

Captura de pantalla d'una part de la pàgina web de l'empresa "Kroonos" on es pot veure el visat que té un usuari registrat.

1.8 El BiV, "Banco de Ida y Vuelta":

El març de 2009 va néixer a Madrid idea revolucionària en el món dels bancs del temps, el "Banco de Ida y Vuelta". La idea ha estat promoguda per "Música de Ida y Vuelta" una coral de la comunitat de Madrid.

El funcionament del BiV vindria a ser el mateix que el de un banc del temps normal i corrent amb dos diferències molt importants respecte aquests. La primera és que és un projecte que es desenvolupa via Internet, no hi ha una seu; i segona, i la més important, és que han incorporat l'intercanvi d'objectes amb el temps com a unitat de canvi. Això ja ho havia fet Josiah Warren a la seva botiga la Cincinnati Time Store però els productes que s'intercanviaven a la Cincinnati Time Store havien estat fets per els clients en canvi en el cas del BiV els productes no els fan els socis del banc del temps sinó que són productes de segona mà. Els BiV funcionen amb dos monedes una la "Hora", que serveix per intercanviar serveis, i l'altre és el "Bive" que és la moneda utilitzada per l'intercanvi d'objectes materials i que va ser incorporada al BiV l'abril de 2010. Quan ingresses en el BiV reps un compte de "Bives", que està a zero, el qual té un límit 700 "Bives" positius i de 700 "Bives" negatius. El BiV no té cap referència amb el valor de les monedes de curs, només es comparable a la "Hora", 100 "Bives" són igual a una "Hora". El número de "Bives" que s'han de pagar per un objecte varia en cada cas ja que l'ofertor posa un preu de sortida i l'interessat pot negociar-lo depenen de si creu que el preu és just o no.

Els Bancs del Temps

D'aquesta manera ja no només es poden intercanviar serveis sense diners i amb l'hora com a unitat de canvi sinó que ara també es poden intercanviar objectes, com ara llibres, utilitzant aquest mateix sistema.

1.9 Els bancs del temps escolars:

Un banc del temps escolar és aquell en què la seva activitat, organització i manteniment està desenvolupada dins el centre educatiu i està exclusivament destinada a l'alumnat del centre. La idea d'implantar un banc del temps dins de les escoles ve donada per la preocupació d'alguns centres educatius, tant de primària com de secundària, que han observat que a les aules hi ha molt poc companyonia i que els seus alumnes només es relacionen amb una part de la classe i que no coneixen bé la resta de companys amb qui comparteixen aula. Per això l'objectiu principal d'aquests projectes engegats per les escoles és el de crear un ambient de cooperativisme i solidaritat a més de millorar les relacions i la comunicació entre l'alumnat.

El seu funcionament és molt similar, pràcticament el mateix, al d'un banc del temps convencional ja tots dos models comparteixen tant la base com els objectius principals. Amb l'única diferència que els alumnes, en alguns centres exerceixen de propis administradors i organitzadors del banc.

Els Bancs del Temps

Quant als serveis oferts són molt més limitats degut a l'entorn on es troben ja que tots ells giren al voltant de l'educació i de la integració dels alumnes perquè és lògic que no trobem cap alumne que ofereixi servei de jardineria sinó que probablement oferiran als seus companys reforç d'alguna matèria que se'ls dona bé.

La creació d'un banc del temps escolar passa per diferents fases: primer de tot els professors o membres de la AMPA que estan interessats en engegar el projecte, han de presentar el projecte davant del consell escolar. Si el consell escolar aprova l'iniciativa es passarà a la segona fase on els encarregats d'administrar, dirigir i supervisar el banc del temps, que tant poden ser els professors com algun membre de la AMPA, s'hauran de posar en contacte amb alguna associació, com ara l'Associació Salut i Família o l'Associació La Sal, que els pugui fer una formació per poder administrar un banc del temps escolar de manera correcta. A més, de la formació l'associació escollida aportarà el material necessari per la posada en marxa del banc del temps escolar com per exemple: talonaris de txecs, programes informàtics, etc.

Una vegada acabada la formació els encarregats d'administrar al banc del temps dedicaran algunes hores a ensenyar els alumnes: què és un banc del temps escolar, com funciona, amb quin objectiu es crea... i a entrevistar-los per saber quins serveis poden oferir i quins volen rebre. La tercera fase és la posada en marxa del banc del temps escolars, o sigui es dicten unes hores a la setmana, com per exemple l'hora del pati o la de tutoria, perquè els alumnes puguin intercanviar serveis entre ells.

Els Bancs del Temps

Arribat a aquest punt hi ha la possibilitat de deixar-ho així o de començar l'intercanvi amb altres alumnes de l'escola, no només amb els de la classe, per poder així crear un clima de cooperació i de solidaritat entre tots els alumnes i a tota l'escola. Algunes escoles i instituts fins i tot van més lluny i fan intercanvis amb altres col·lectius i entitats, com residències d'avis, bancs del temps locals, etc.

Plafó fet per els alumnes del IES Ruiz de Alda, on hi ha penjats el serveis oferts i demandats per als alumnes.

Els Bancs del Temps

1.10. La situació dels bancs del temps a Espanya:

A Espanya hi ha hagut una molt bona rebuda d'aquest tipus d'entitats. Des de la seva arribada no han parat de engegar-se nous projectes als diferents pobles, barris i ciutats de l'Estat espanyol. El mes de juny de 2010 a Espanya hi havia 163 bancs del temps. Una xifra superior al nombre de bancs del temps que hi ha als EE.UU , cinquanta-tres, i també superior al nombre de bancs del temps de Gran Bretanya que té 108 bancs del temps actius. La gran diferència entre Espanya i GB respecte els EE.UU es deu que allà s'ha optat per un model d'entitat més gran que aquí amb diferents sucursals situades a barris i pobles. Tot el contrari d'aquí que s'ha optat per un model on tots els bancs del temps tenen completa autonomia i estan dirigits per diferents associacions i entitats.

A Espanya la comunitat autònoma amb més bancs del temps és Galícia, amb 68 bancs del temps, seguida de Catalunya, que va ser la pionera en aquests projectes amb 21, i de la Comunitat Autònoma de Madrid, que en els últims anys ha vist com el nombre de bancs del temps es multiplicava de manera significativa fins arribar als 16. Com podem observar hi ha una notable diferència entre el nombre de bancs del temps gallecs respecte la resta, perquè Galícia és la única comunitat autònoma que ha legislat els bancs del temps promovent la seva creació en tots els ajuntaments gallecs.

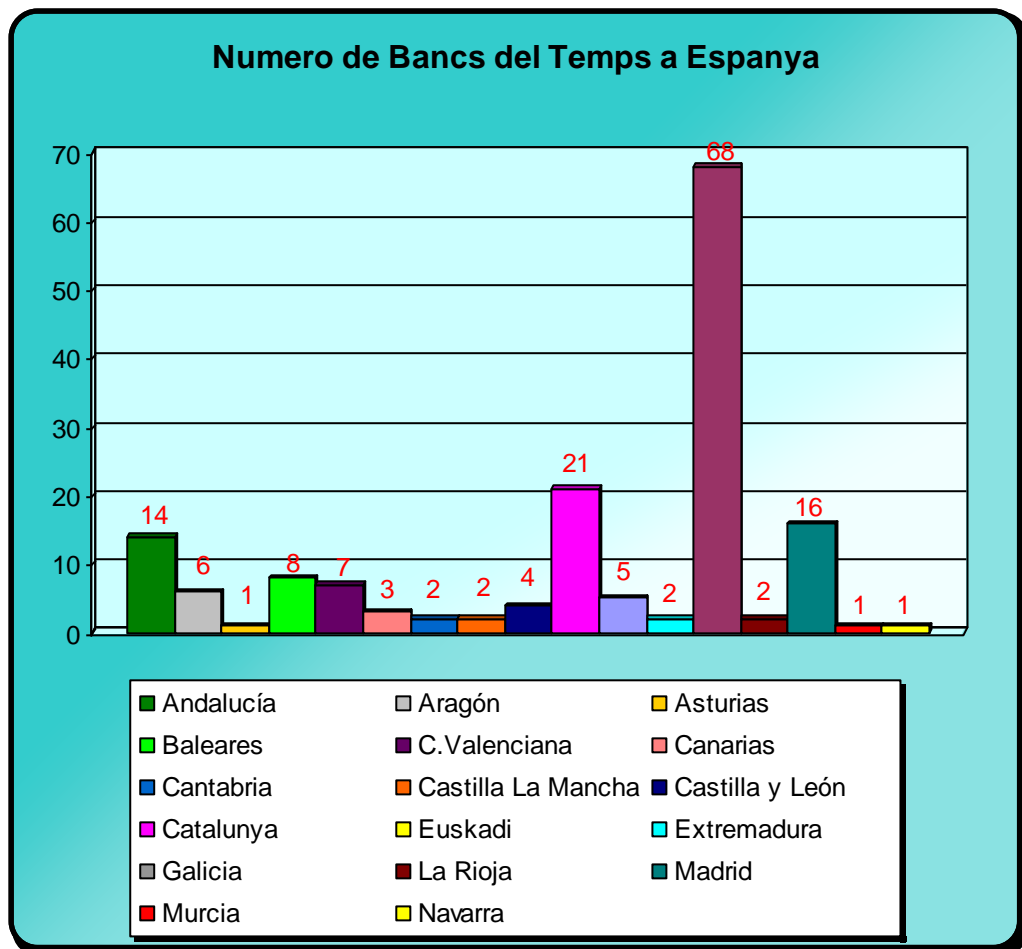
Cal destacar que l'elevat nombre de bancs del temps de Catalunya és gràcies a la labor que fa l'associació Salut i Família que ha estat l'encarregada de formar a la majoria dels administradors del bancs del temps de Catalunya i que a més organitza anualment, des de fa 9 anys, congressos internacionals de bancs del temps.

Els Bancs del Temps

A Madrid l'encarregada d'impulsar l'iniciativa és l'Ajuntament que ha engegat 7 dels 16 projectes que hi ha a la comunitat. S'ha de remarcar que totes les comunitats autònomes, exceptuant Ceuta i Melilla, tenen en el seu territori com a mínim un banc del temps.

2. PART PRÀCTICA:

2.1. Objectius de la investigació:

Per la meua investigació vull realitzar una sèrie d'enquestes a diferents grups socials: joves, gent gran, empresaris, treballadors, desocupats... i entrevistar a persones que estan ficades dins el món dels bancs del temps com poden ser empleats, socis, exsocs, dirigents de les associacions que promouen la iniciativa, etc.

A través de les enquestes vull comprovar primer de tot si hi ha un coneixement general de què són aquestes entitats, o sigui comprovar si la gent sap que existeixen i què són. També vull veure si realment hi ha un interès per part de la població en aquest tipus de sistema d'intercanvi sense diners i què pensa la gent d'aquest sistema, alguns poden pensar que és una utopia, altres potser pensen que és una excel·lent idea i que ens hem de fer ressò i participar en aquestes iniciatives, etc. A més també pretenc veure quanta gent ha tingut contacte amb els bancs del temps o si més no amb sistemes de canvi on no s'utilitza la moneda de curs legal.

Amb les entrevistes a les persones que s'encarreguen de dirigir els bancs del temps vull esbrinar quin perfil tenen els socis i els mateixos administradors dels bancs del temps, saber si hi ha un gran suport per part dels ajuntaments i si hi ha una activitat constant. A part, també vull saber com miren el futur, quines sensacions tenen, saber si pensen que el nombre de bancs del temps seguirà creixent o disminuirà...

Els Bancs del Temps

I amb les entrevistes als socis, els vull preguntar per les seves experiències per poder saber si en fan una valoració positiva o negativa.

En definitiva, l'objectiu és saber quina es la opinió que té la societat envers la iniciativa dels bancs del temps i conèixer millor com és l'experiència de participar-hi a través de les vivències dels socis. Amb la investigació també vull veure l'estat real dels bancs del temps i quin futur els espera.

2.2. Les enquestes i els seus resultats:

Aquesta és l'enquesta que vaig passar a 120 persones de diferents edats, sexe i situació laboral, des de estudiants de 2n de batxillerat fins a gent en atur, etc. La vaig passar a diferents alumnes del Taller Ginebró, gent del carrer i alumnes de l'Escola d'Adults de Pineda de Mar, una localitat que té banc del temps propi. Al principi vaig posar una petita definició de què són els bancs del temps perquè tothom pogués contestar les qüestions amb més facilitat.

Enquesta bancs del temps

Un banc del temps és un sistema d'intercanvi de serveis i capacitats. Aquests intercanvis són valorats amb el temps dedicat a prestar aquest servei. Per exemple, tu pots dedicar a ensenyar a cuinar durant una hora a una persona, i a canvi, reps un taló d'una hora que podràs utilitzar per pagar qualsevol dels serveis que ofereixin els altres membres del banc del temps.

Edat:

Sexe:

Situació laboral:

1. Abans de fer aquesta enquesta sabies que existien els bancs del temps?

SI

NO

2. Saps que són?

SI

NO

Els Bancs del Temps

3. Ets o has estat soci d'algun banc del temps?

- SI
- NO

4. Coneixes alguna persona que hi treballi o que sigui soci?

- SI
- NO

5. Com qualificaries l'iniciativa?

- Molt bona
- Bona
- Poc bona
- Gens bona

6. Sota el teu punt de vista, aquests bancs del temps tenen futur o són una simple moda?

- Tenen futur
- Són una moda

7. Si hi hagués algun banc del temps a prop de casa teva te'n faries soci?

- SI
- NO

8. Consideres que seria una cosa útil per a tu?

- Molt útil
- Útil
- Poc útil
- Gens útil

Els Bancs del Temps

9. Quin servei/s oferiries (coses que saps fer i que puguin ser útils per als altres)?

.....

10. Quin servei/s demanaries?

.....

11. Quan de temps podries dedicar al dia al banc del temps?

- 1h-1:30h
- 1:30-2:00h
- 2:00-2:30h
- 2:30- 3:00h
- No tinc temps per dedicar al banc del temps

12. Què valors més dels bancs del temps?

- Que funcionin sense diners
- La seva funció d'integrar a les persones
- L'àmplia oferta de serveis
- Els vincles d'amistat que genera entre les persones que hi participen

13. En cas de tenir fills, et semblaria bé que l'escola organitzés bancs del temps perquè els nens intercanviessin coneixements?

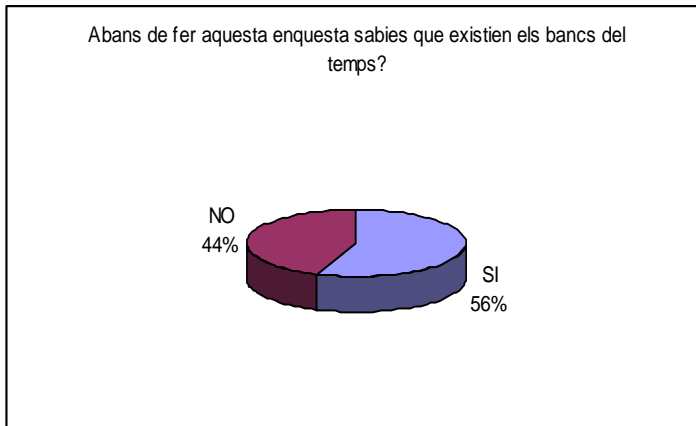
- SI
- NO

Els Bancs del Temps

Els resultats globals de l'enquesta han estat el següents:

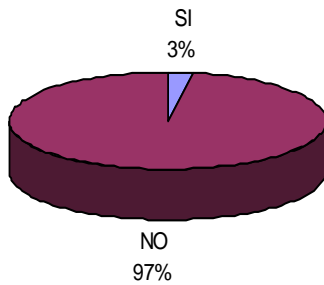
En aquestes dues primeres preguntes el meu objectiu era saber el nivell real de gent que coneix aquestes entitats. Un resultat, francament, sorprenent tenint en compte que el primer banc del temps a Catalunya, el creat per l'Associació de Veïns de l'Eixample, data del 1995. Per tant, es pot considerar que els bancs del temps s'han donat a conèixer amb rapidesa. Probablement en aquests últims anys amb més força ja que han aparegut per primera vegada en mitjans de comunicació com el *Telenotícies de TV3*, que va emetre la notícia de l'augment de socis en aquestes entitats el 4/1/10; el programa *60 minuts*, que els va dedicar un programa especial; el programa *Entre Línies* que en va fer un ampli anàlisi en un reportatge anomenat *Valor humà* emès el dia 30/6/08 i en els diaris com el *Nou nou* o *La Vanguardia*.

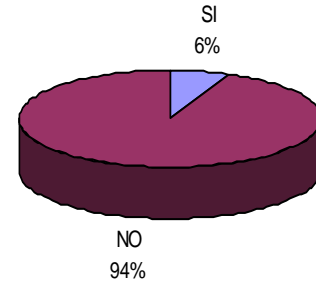
Els Bancs del Temps

Ets o has estat soci d'algun banc del temps?

Coneixes alguna persona que hi treballi o que sigui soci?

Tot i que més de la meitat dels enquestats afirmessin que havien sentit a parlar d'aquestes entitats i que sabien què eren, el nivell de participació en els bancs del temps és molt baix. Només un 3% dels enquestats han estat o són socis actualment d'un banc del temps i només un 6% coneixen alguna persona que estigui involucrada en aquests projectes. Això demostra que tot i que els bancs del temps han estat capaços de donar-se a conèixer, el tant per cent de persones que s'animen a participar-hi és encara molt baix. Aquest és un fet molt negatiu ja que el funcionament d'aquestes entitats depèn únicament de la participació de les persones, sense socis no hi ha intercanvis i sense intercanvis no hi ha banc del temps.

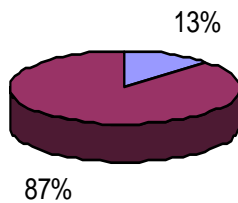

Els Bancs del Temps

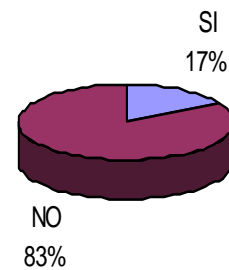

Cal destacar però, que si seccionem els resultats per franges d'edat, el major tant per cent de persones que coneixen gent involucrada en bancs del temps o que en són sòcies, el trobem entre les persones de 35 a 50 anys que; ja que del total d'enquestats entre els 35 i 50 anys un 13% són socis i un 17% coneixen algú que participi activament en aquests projectes.

Ets o has estat soci d'algun banc del temps?
35-50 Anys

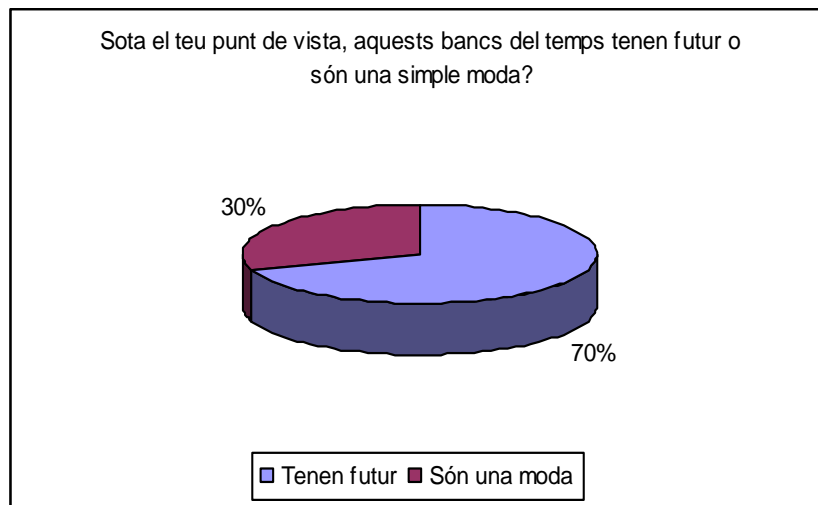

Coneixes alguna persona que hi treballi o sigui soci?
35-50 Anys

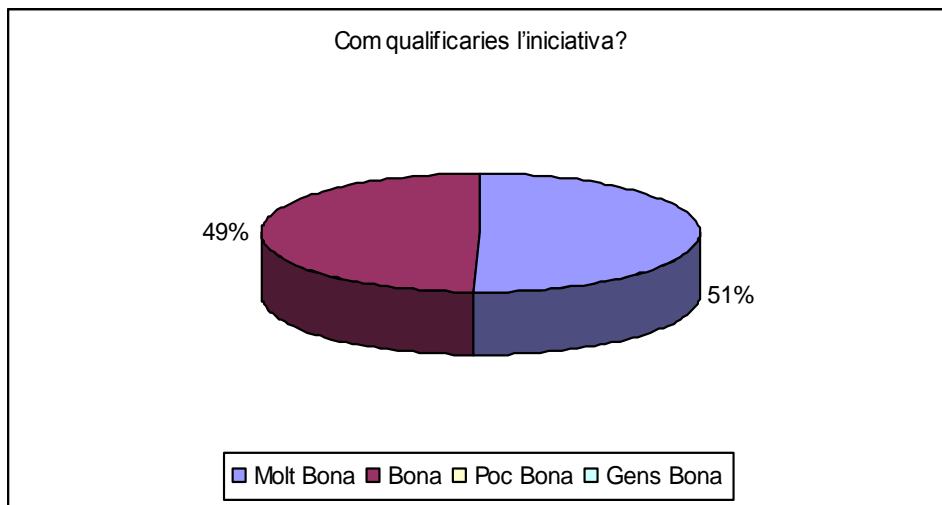
Els Bancs del Temps

El resultat que donen les respostes de la gent envers a la pregunta, "sota el teu punt de vista els BdT tenen futur o són una simple moda?", són, si més no, contundents. Ja que el 70% considera els bancs del temps un projecte amb futur. Aquest fet és remarcable ja que en molts casos moviments d'economia alternativa, com són el bancs del temps, es veuen com una moda, projectes més aviat inestables. En canvi, veient els resultats, els bancs del temps semblen haver construït una imatge sòlida com a entitats.

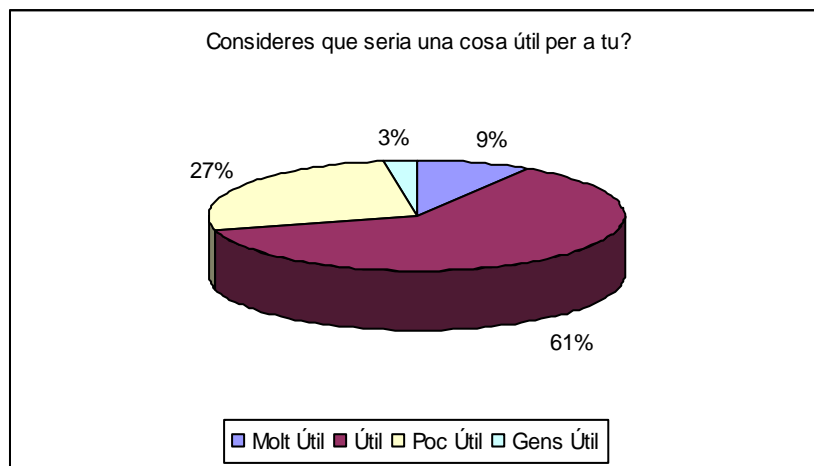
Els Bancs del Temps

Pel que fa a la rebuda que han tingut els bancs del temps en la societat, es pot qualificar de molt bona. Ja que cap dels 120 enquestats ha qualificat la iniciativa com a gens bona, ni com a poc bona; i encara que sigui per poca diferència, hi ha més enquestats que pensen que es tracta d'una iniciativa molt bona que d'una iniciativa bona. Així doncs, els bancs del temps han agradat i molt a la gent.

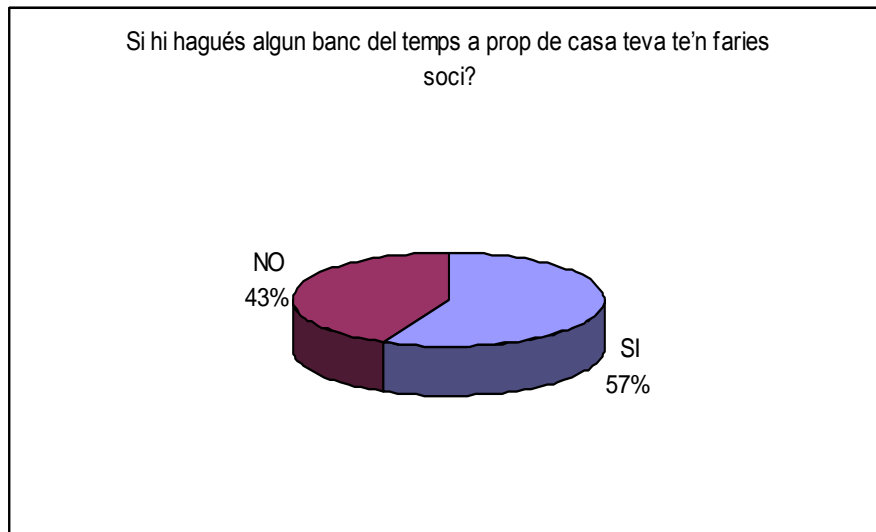
Els Bancs del Temps

El fet que siguin considerats una bona iniciativa, no tindria perquè suposar que els bancs del temps fossin útils per a la gent. Tot i així un 61% dels enquestats consideren que seria útil per a ells formar part d'un banc del temps. Cal destacar també que un 27% ho consideren poc útil formar part d'un banc del temps i que un 3% ho consideren gens útil. Malgrat aquestes respostes que demostren el dubtes de la gent envers la funcionalitat dels banc del temps, podem trobar un 9% dels enquestats que consideren que el fet de participar en un banc del temps seria molt útil per a ells.

Els Bancs del Temps

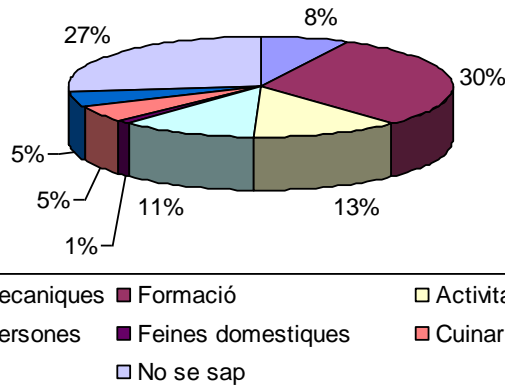
Els resultats d'aquesta pregunta segueixen la tònica de l'anterior. Un 57% de la gent diu que es faria sòcia d'un banc del temps. Això demostra un altre cop la bona rebuda entre la gent i el fet que els bancs del temps donen una imatge de solidesa. També demostra que la gent realment considera que els bancs del temps poden ajudar-los en la seva diària, fent-los guanyar temps podent deixar de fer coses que roben molt de temps com anar a comprar o planxar.

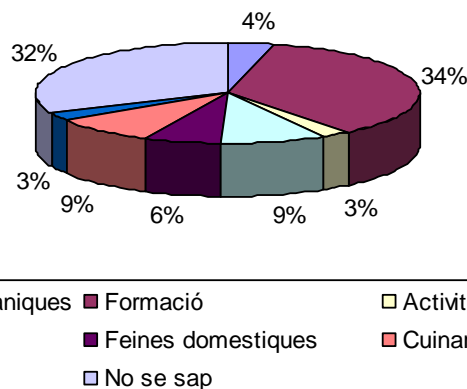
Els Bancs del Temps

Quin servei/s oferiries (coses que saps fer i que puguin ser útils per als altres)?

Quin servei/s demanaries?

En l'enquesta a aquestes preguntes la gent podia contestar el que volgués. Observant les respostes donades he englobat els resultats en intercanvis de: reparacions mecàniques, que inclouria tot el que són reparacions d'electrodomèstics, coxes, etc.; atenció a les persones, des de fer cangurs fins a fer companyia a la gent gran; formació, que englobaria tot el que té a veure en transmetre coneixements, ja siguin informàtics, de llengües, d'art... ; feines domèstiques, planxar, netejar, etc.; activitats de lleure/oci, seria tot el que està relacionat amb fer activitats com anar fer footing, tocar

Els Bancs del Temps

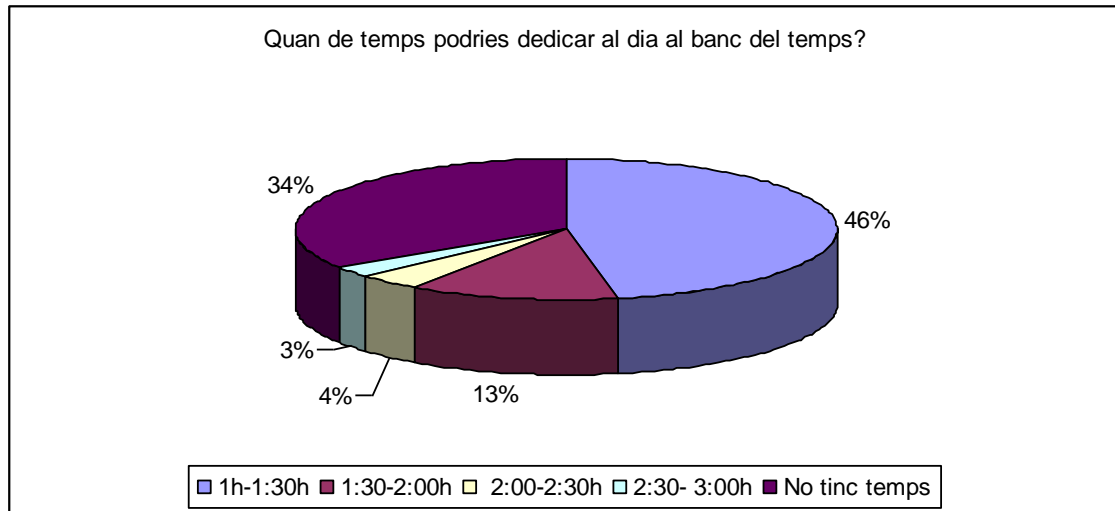
música, etc.; cuinar, que és l'intercanvi que ofereix la gent que està disposada a fer el sopar, el dinar; als altres socis; i finalment salut; que són els intercanvis relacionats amb els massatges, el ioga, etc. Com que hi ha molta diversitat en les respostes, les minoritàries s'engloben en el grup de altres.

Dels resultats destaca el fet que un 30% dels enquestats oferiria formació, una cosa que concorda perfectament amb el fet que un 34% dels enquestats demanarien rebre formació. Si això li sumem el fet que tots els serveis demanats, excepte la salut, també són oferts, demostra que en els bancs del temps sempre es pot trobar el que busques i el que pots oferir sempre és útil per als altres.

També és important destacar que del 34% dels enquestats que demanarien formació el 28% estan en l'atur, això és una demostració més que els bancs del temps poden ser una solució a la crisi ja que aquesta gent, per exemple, podrien obtenir formació gratuïta que després podria ser clau a l'hora d'obtenir una feina.

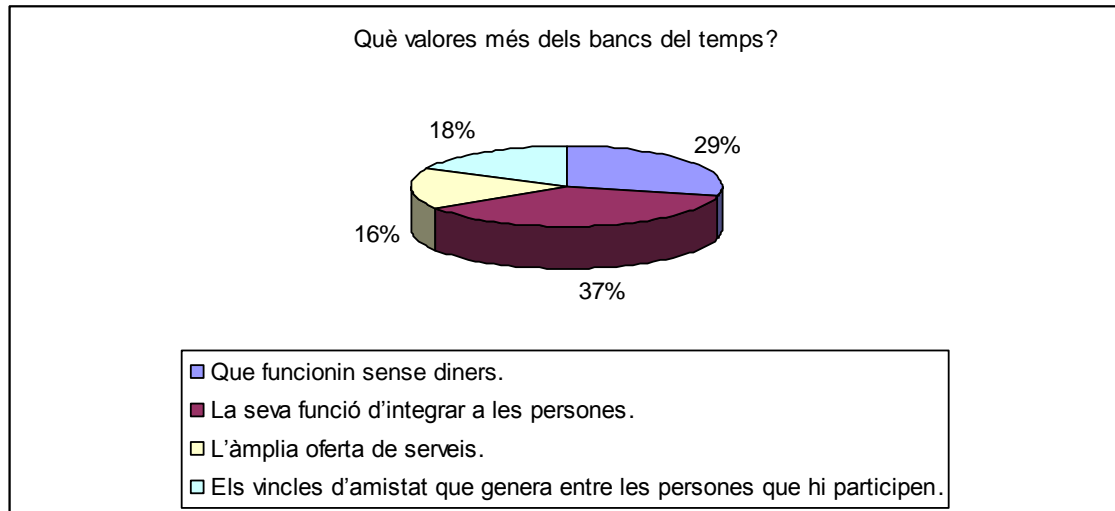
Els Bancs del Temps

Aquesta pregunta mostra uns resultats molt sorprenents ja que un 46% dels enquestats, gairebé la meitat, diuen poder dedicar d'una hora a una hora i mitja al banc del temps diària. Cal també esmentar que un 34 % de les persones diu no tenir prou temps per dedicar al banc del temps. Tots els enquestats que poden dedicar més de dues hores estan actualment desocupats.

Els Bancs del Temps

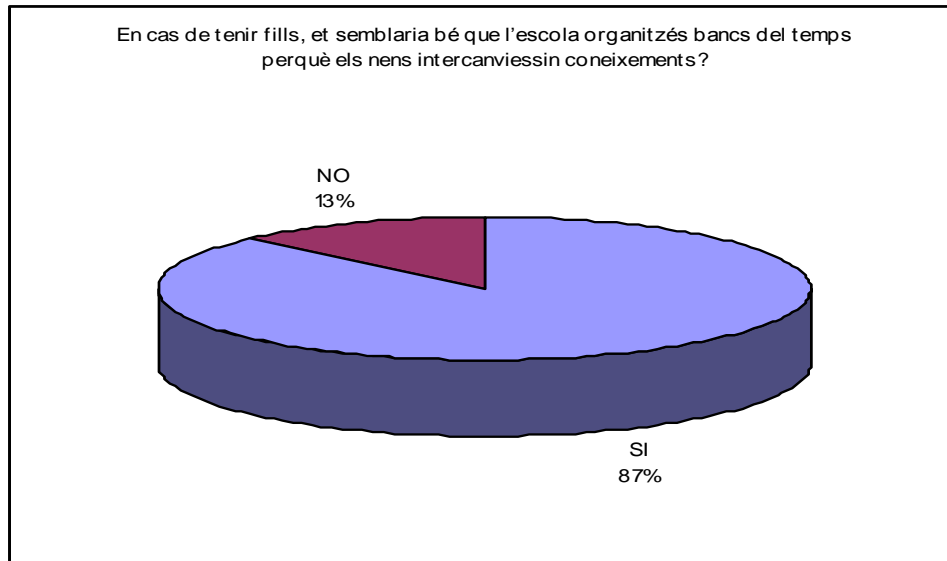

Amb aquesta pregunta pretenia saber què era el que feia que la majoria dels enquestats considerés que els bancs del temps són una bona o molt bona iniciativa. Els resultats estan bastant anivellats, sobresalta que un 37% valori la funció integradora dels bancs del temps per davant de l'àmplia oferta de serveis, que es veu representada en un 16%. Amb això també veiem reflectit l'esperit dels bancs del temps on la prioritat és la funció social que desenvolupen. La gent també troba atractiu el fet que funcioni sense diners que és un fet sorprenent en un món on sembla que només podem obtenir coses a canvi de diners.

-

Els Bancs del Temps

Els resultats d'aquesta última pregunta són contundents, només hi ha un 13 % d'enquestats que no voldrien que els seus fills participessin en una banc del temps escolar. En canvi un 87% considera que l'experiència de participar-hi seria positiva per al seu fill o filla.

2.3. Entrevistes:

En total he realitzat nou entrevistes. Tres d'elles les he fet a persones que s'encarreguen o s'han encarregat de la gestió, administració o coordinació d'algun banc del temps. Les altres nou han estat realitzades a nou socis/sòcies del Banc del Temps de Pineda de Mar. D'aquesta manera he pogut conèixer de més a prop la situació dels bancs del temps i la valoració que en fan els socis.

2.3.1. Entrevista a Josefina Altés:

2.3.1.1. L'entrevista:

La primera entrevista la vaig realitzar via telefònica amb la coordinadora dels bancs del temps gestionats per l'Associació Salut i Família, Josefina Altés. Vaig fer-li 15 preguntes, la transcripció de les quals és la següent (les frases en negreta són les meves preguntes):

1. Com definiries que és un banc del temps?

-El Banc del Temps és un projecte de bones pràctiques en millora de la convivència, a través de l'intercanvi de coneixements, habilitats i serveis que fan entre les persones que hi obren un compte corrent de temps.

2. Per tu, quina funció tenen els bancs del temps dins la societat?

-Els Bancs del Temps són punt de referència per relacionar a les persones que viuen o treballen en un mateix barri o municipi, fent que de la seva coneixença mútua neixin lligams d'amistat que els permeti fer-se favors puntuals o compartir el seu temps practicant idiomes, visitant museus, etc.

3. Quina funció té l'Associació Salut i Família respecte als bancs del temps?

-L'associació Salut i Família va engegar el primer Banc del Temps d'Espanya l'any 1995 a través d'un projecte europeu de conciliació de vida personal i laboral, i amb el pas dels anys s'ha anat consolidant com a coordinadora d'una xarxa de Bancs del Temps que s'escampa arreu d'Espanya i que té un conveni de col·laboració amb la xarxa italiana i la xarxa portuguesa. Dins d'aquesta entitat, sense ànim de lucre, el meu treball consisteix en coordinar la xarxa de BdT espanyola. Salut i Família dona formació a les persones que gestionen les secretaries dels BdT, assessora en la posada en marxa del projecte i la seva tutoria permet fer intercanvis entre BdT de diferents comunitats autònomes i/o països.

4. Es podria considerar que a Catalunya hi ha una bona xarxa de bancs del temps?

-Catalunya, ha estat, és i serà capdavantera en aquest projecte. Els darrers anys el nombre de BdT que s'han anat obrint és prou important com per parlar de consolidació. També ha estat innovadora en la implementació de Bancs del Temps escolars, dins d'instituts amb alumnes de primer i segon de ESO.

Els Bancs del Temps

5. Com ha estat l'evolució dels bancs del temps a Catalunya?

-Des del primer Bdt obert en una petita entitat de dones barcelonina (Casal Montserrat) pensat únicament per intercanvis molt domèstics entre elles, el Banc del Temps ha eixamplat el seu horitzó i hores d'ara hi ha un 40% de participació masculina aproximadament i els joves són els principals impulsors de models nous, com els Bancs del Temps temàtics (Bdt de la música) . La incorporació de les noves tecnologies també ha permès avançar en la relació i els intercanvis entre BdT de diferents països.

6. Quants socis té un banc del temps de mitjana?

-No hi ha una mitjana de socis en els BdT. En un municipi petit n'hi poden haver 50 i en un barri de Barcelona 300 o més.

7. Com es pot crear un banc del temps?

-Per crear un BdT cal un grup de persones disposades a gestionar-ne la secretaria. Cal informar, inscriure, controlar els comptes corrents de temps, organitzar activitats de difusió i dinamització del projecte, etc. Per tant cal estimar proa el projecte com per dedicar-s'hi a fons. A Barcelona s'ha triat el model de gestió des del voluntariat, mentre a d'altres BdT s'ha triat el model de contractació de personal o de gestió es del propi Ajuntament. Cal cercar els recursos econòmics i l'espai on instal·lar-hi la secretaria.

Els Bancs del Temps

8. Es necessita algun tipus d'inversió per a crear-lo?

-La inversió que cal per posar-lo en marxa, és la mateixa que per a qualsevol altre projecte : Cal saber qui posa l'espai o si cal llogar-lo, qui paga la publicitat, qui pagarà l'ordinador i el material d'oficina, qui paga les trucades de telèfon i finalment la formació que rebran els voluntaris/es que decideixin gestionar-lo. Els Bancs del Temps de la nostra xarxa tots tenen el seu Ajuntament donant-hi suport i per tant assumint les despeses.

9. El suport d'entitats com els Ajuntaments, ja sigui de pobles o ciutats, és molt gran o més aviat no donen gaire importància a iniciatives com aquesta?

-El suport dels Ajuntaments varia en funció de cada municipi. A la ciutat de Barcelona l'Ajuntament hi ha donant suport sempre, primer a través de la regidoria de la dona i després d'uns anys a través de la regidoria d'acció social i ciutadania.

10. Quin seria el perfil de soci de banc del temps, edat, sexe... ?

-El perfil de l'usuari també és molt divers i depèn de cada Banc del Temps, del fet de que s'obri dins d'un projecte o d'un altre. Hi ha Bdt on la gent gran supera a la jove i en altres és just el contrari.

11. Quin tipus d'intercanvis tenen més demanda? I més oferta?

-Els serveis més demandats en aquests moments tenen a veure amb acompanyament de persones, temes informàtics i de pràctica d'idiomes. També tenen molt èxit els relacionats amb temes de cuina i jardineria.

12. Per on passa el futur d'aquests bancs?

-El futur dels Bancs del Temps passa per acceptar la seva diversitat de model i per trobar fonts de finançament diverses com poden ser les empreses privades o les fundacions.

13. Què els diries a aquells que creuen que es tracta d'una iniciativa poc útil i sense futur?

-Els diria que les persones ens necessitem les unes a les altres, i fins i tot aquelles persones que es pensen no necessitar res, en algun moment s'adonen de la necessitat d'algú que els doni un cop de ma. Imagina algú que es trenca un braç ... algú que canvia de municipi i va a un lloc desconegut ... Com no han de necessitar que els hi donin un cop de ma?

14. Creus que hi ha algun defecte o algun aspecte a millorar en els bancs del temps?

-Cal millorar el coneixement de les persones vers la filosofia de l'intercanvi. Hem de seguir fent difusió del valor de les persones i del seu temps. Sempre en clau d'igualtat. En el Banc del Temps tothom té el mateix valor i és per aquest motiu que cada servei té el preu del temps que es tarda en fer-lo sense distinció del tipus de servei o del tipus de persona que el faci.

15. De quina manera pot col·laborar la gent perquè els bancs del temps continuïn funcionant?

-Jo engrescaria a les persones a fer un tast del que és un banc del Temps. Quan s'adonin del creixement de la seva xarxa social, de la facilitat en trobar qui els ajudi i com es valora per part dels altres el que ells ofereixen ... segur que en faran bona promoció.

2.3.1.2. Conclusions de l'entrevista:

D'aquesta entrevista cal destacar la definició que Josefina Altés fa dels bancs del temps, ja que els hi atribueix la qualitat de millorar la integració de les persones, les relacions de confiança, etc. Com ella mateixa diu: "El Banc del Temps és un projecte de bones pràctiques en millora de la convivència". També s'ha de fer especial menció a que l'Associació Salut i Família, associació per la qual treballa Josefina Altés, va ser la primera en engegar un banc del temps a Espanya. Aquest primer banc es va localitzar a Barcelona, cosa que no ens ha de sobtar llegint les paraules de Josefina Altés que considera que: "Catalunya, ha estat, és i serà capdavantera en aquest projecte."

Els Bancs del Temps

Pel que fa a la situació d'expansió actual considera que els bancs del temps ja estan consolidats. Són remarcables les dades que dóna vers el nombre de socis que pot arribar a tenir un banc del temps: "En un municipi petit n'hi poden haver 50 i en un barri de Barcelona 300 o més." El fet que hi hagi entitats amb tants socis és una altre fet que demostra la bona acollida i la consolidació d'aquests. Consolidació en part gràcies a l'ajuda dels Ajuntaments, que en el cas dels bancs del temps gestionats per l'Associació Salut i Família, assumeixen totes les despeses. El missatge que dóna però Josefina Altés, és que els bancs del temps han de seguir treballant per donar-se a conèixer i cada vegada tenir més socis que puguin beneficiar-se d'aquestes entitats, perquè segons ella, el banc del temps pot ser útil per a tots i cada un de nosaltres.

2.3.2. Entrevista a Maite Mateu:

2.3.2.1. L'entrevista:

Aquesta entrevista la vaig realitzar via correu electrònic. L'entrevistada és la Maite Mateu Lloveras, Coordinadora Programa Intermunicipal d'Immigració Alt Maresme. Ella va ser una de les impulsores del projecte del Banc del Temps de Pineda de Mar i a més n'és sòcia. Aquestes són les meves preguntes i les seves respostes:

1. Com va sorgir la iniciativa de crear un banc del temps?

-La idea sorgeix de dos tècnics municipals (immigració i serveis socials) que a nivell personal coneixen experiències d'intercanvi de béns i serveis.

2. Quant temps fa que està en funcionament?

-El Banc del temps de Pineda s'inicia a finals de l'any 2006.

3. Quan veu decidir engegar la iniciativa, veu rebre l'ajuda d'altres bancs del temps?

-Durant la fase prèvia a l'inici del banc, es contacta amb diverses experiències que aporten informació sobre la seva experiència particular i forma de funcionament.

4. Heu rebut el suport d'entitats com ara l'Ajuntament?

-Si, de fet la iniciativa parteix de l'Ajuntament, per tant, aquest participa del projecte aportant l'infraestructura mínima de funcionament: conveni amb Creu Roja per a la gestió de la secretaria del banc, despatx dues hores setmanals, sala per les reunions dels socis i material de difusió.

5. Veu haver de fer algun tipus de campanya publicitària per donar-vos a conèixer?

-Inicialment es va fer un seguit d'entrevistes a la ràdio local, escrits a diverses publicacions, i també es va repartir cartells a diferents punts claus del municipi.

La tasca de difusió és una tasca constant.

6. Hi va haver una gran resposta per part de la gent o va costar aconseguir socis?

-Aconseguir socis es bastant difícil ja que el municipi no té massa vida associativa i participativa activa.

7. Quina valoració fas de l'evolució que ha fet el banc des que veu començar?

-Potser el més destacable es que tot i no haver crescut molt i que la resposta de la gent és tímida el projecte s'ha mantingut al llarg del temps i s'ha consolidat.

2.3.2.2. Conclusions de l'entrevista:

El cas del Banc del Temps de Pineda, segons explica la Maite, és un cas en el qual la consolidació del projecte ha estat difícil però finalment s'ha assolit. La valoració que fa de l'evolució és molt clara, no s'ha crescut gaire en nombre de socis i la resposta de la gent encara no és l'esperada, però s'ha aconseguit mantenir viu el projecte. El fet que s'hagi mantingut el projecte en el temps és en part gràcies a l'Ajuntament, lloc d'on surt la iniciativa, i que a més, com explica la Maite: "participa del projecte aportant l'infraestructura mínima de funcionament". Cal destacar el suport que van rebre també d'altres bancs del temps que els van aconsellar i ajudar.

Els Bancs del Temps

I també s'ha mantingut gràcies als esforços que han fet per publicitar-se, van concedir entrevistes a la ràdio local, van penjar cartells i van escriure a diferents publicacions. Tot i l'adversitat, el Banc del Temps de Pineda continua actiu des del 2006.

2.3.3. Entrevista a Cristina Mora:

2.3.3.1. L'entrevista:

La tercera entrevista que vaig fer també va ser via correu electrònic. L'entrevistada és la Cristina Mora, encarregada de la secretaria i de l'administració del "Banco o de Ida y Vuelta", que està localitzat a Madrid. Per aquest motiu l'entrevista de a continuació la vaig realitzar en castellà:

1. ¿Como surgió una iniciativa tan peculiar como ésta?

-Surgió por descubrir el banco de tiempo de Logroño, gracias a la universidad. Curioseando sobre este tipo de proyectos nos pareció de lo más atractivo para reforzar los objetivos de integración social que persigue nuestra asociación. Lo quisimos poner en marcha con nuestro grupo de gente, el coro desde el que parte precisamente nuestro Banco de Ida y Vuelta.

2. ¿Recibistéis alguna especie de apoyo por parte de otros bancos del tiempo o de las administraciones públicas?

-De las administraciones públicas no, porque somos una asociación joven que aún no cumple los requisitos para las subvenciones, aunque lo hemos intentado. Por parte de los bancos de tiempo sí: nos han proporcionado material modelo, pautas para empezar, nos ayudaron a ver los puntos fuertes donde teníamos que apoyarnos para levantar el proyecto, etc. Y actualmente seguimos en contacto, ayudándonos en alguna gestión, intercambiando ideas y ayudando a los miembros de un banco con los miembros del otro, etc.

3. ¿Cómo ha evolucionado el BiV desde su comienzo?

¿Estáis cumpliendo con los objetivos que os habíais propuesto?

-No sabíamos muy bien cómo iba a evolucionar, pero nos ha sorprendido gratamente la buena disposición de la gente para participar, y hemos comprobado que efectivamente los puntos fuertes del banco son los que hace que haya tanta participación: la gente ya se conoce y se encuentra muy cómoda pidiendo servicios y ofreciéndolos, y este ambiente hace que se acoja de manera muy cercana a las nuevas socias y socios, haciendo que se encuentren como en casa cuando deciden participar en el BiV. Dado este alto nivel de participación, nuestros objetivos de integración social se cumplen sin dificultades.

4. ¿Habéis tenido una buena acogida por parte de la gente?

-Muy buena. La gente acoge al BiV, el BiV acoge a la gente. Un ejemplo de buena acogida de la idea sucede cuando entran nuevos miembros al coro: se les habla del BiV, por si quieren participar también en el banco. Reciben toda la información con mucha ilusión y con interés por participar, así que pasan a ser, a su vez, nuevos miembros no sólo del coro, sino del banco.

5. ¿Cuántos socios sois actualmente?

-73, a día de hoy. 60 de ellos activos.

6. ¿Cuánta gente se encarga de que funcione el BiV, cuántos trabajadores sois?

-73, todos los miembros trabajamos. Unos echan más horas y otros menos. Cada uno hace que funcione. La secretaría, la gestión de pagos y todo eso, la llevo yo, y el mantenimiento técnico, Rodrigo, nuestro informático colaborador que ha hecho posible que tengamos a punto nuestro programa de gestión.

7. ¿Hay algún tipo de restricción para ser socio del BiV?

-No se admiten menores, ni personas que no se presenten a las convocatorias para conocernos, o que tras conocernos se percate de alguna parte de que no es lo que se busca.

8. ¿Cuál sería el perfil de socio del BiV: edad, sexo, ocupación...?

-El perfil medio que participa en el BiV es el siguiente: tenemos más o menos mismo número de mujeres que de hombres, de formación media-superior, empleado-a, de 35 a 55 años, y de diversas nacionalidades (la media es española) y de diversas ocupaciones.

9. ¿Cuáles son los intercambios más demandados? ¿Y los más ofrecidos?

-Los más demandados -no por orden de más a menos- son servicio técnico informático, clases o conversación de inglés y alemán, colaboraciones musicales, ayudas con mudanzas o traslados, corte de pelo y masaje shiatsu.

Los más ofrecidos son ayuda para cuidar mascotas o plantas, ayudas generales de hogar (compra, papeleos, bricolaje), idiomas -coincidiendo con las demandas- y realización de platos o postres.

10. ¿Cuántas horas suelen dedicar los socios a la semana al BiV?

Es muy variable. Es difícil estimarlo. Hay meses en que un miembro puede haber hecho un servicio a la semana, o miembros inactivos durante meses. No es algo que quien participa del BiV se programa. Va surgiendo la necesidad de algún servicio, o la disponibilidad para ofertar, y en función de eso se va funcionando. También hay que tener en cuenta que usamos otra moneda aparte de la hora, con la cual también participa cada miembro. Con ella, no se aporta tiempo, sino objetos o bienes que quiere compartir-reciclar.

11. ¿Cómo veis el futuro del BiV?

-Manteniéndose en número de socios -porque muchos más no podemos gestionar-, y ampliando el proyecto con la Red del BiV: el conjunto de pequeños bancos de ida y vuelta que se forman a partir de entidades o asociaciones que lo quieran poner en marcha.

12. ¿Qué dirías a todos esos que creen que el banco del tiempo no es útil para ellos?

-Me resulta difícil pensar que hay personas que no le ven utilidad. Más bien pienso en personas que, aún viendo la utilidad, no se sienten animadas a participar. A éstas últimas, entonces, no se les puede decir mucha cosa. No todo el mundo tiene la misma disposición ni necesidad de relacionarse, pedir y dar. Yo personalmente creo que deberían probarlo: es muy saludable para cualquier persona, de cualquier condición, en cualquier momento de su vida en el que se encuentre, pero cuando lo prueba alguien que no está convencido de las relaciones sociales que va desarrollar, ni de los beneficios que puede obtener, el resultado es que ni le llegan esos beneficios ni consigue relacionarse. Creo que las personas funcionamos por sensaciones. Si te gusta lo vas a aprovechar. ¡Es útil mires por donde lo mires!

13. ¿Qué función dirías que hace el BiV dentro de la sociedad?

-Si me tengo que ceñir a una sola: nos acerca como personas, nos hace más comprensivas y tolerantes.

14. ¿Hay algo a mejorar en el BiV, alguna queja de los socios?

-Para mejorar, necesitamos un cursito técnico sobre el programa de pagos, porque aunque parezca mentira, no tenemos un rato para organizarlo, ni un lugar para llevarlo a cabo: unos cuantos ordenadores con acceso a internet, un par de horas en una fecha acordada, y un-a tallerista que guíe las dudas sobre el programa.

Las quejas no han llegado más que en forma de sugerencias y propuestas, como lo mencionado, o propuestas para ayudar a gestionar las actividades colectivas.

2.3.3.2. Conclusiones de l'entrevista:

El BiV, segons ens explica la Cristina Mora és un exemple de banc del temps amb una acollida ràpida per part de la gent. A més de tenir una bona acollida entre la gent, dels 73 socis, 60 participen activament en els intercanvis. Aquest fet ve poblament provocat per el que comenta la Cristina sobre l'ambient que es respira en el BiV: "este ambiente hace que se acoja de manera muy cercana a las nuevas socias y socios". Ha estat tal l'èxit que les seves perspectives de futur no són de créixer gaire més ja que, com afirma la Cristina, si fos així seria impossible de gestionar tants socis i sòcies per part seva.

Els Bancs del Temps

També s'ha d'esmentar el fet de que és una iniciativa totalment autònoma, ja que no ha rebut l'ajut de l'Ajuntament, simplement ha demanat l'ajut a altres bancs del temps que els han ajudat molt i amb els quals encara mantenen el contacte.

La funció del BiV és la mateixa que la majoria dels bancs del temps, i la Cristina l'explica de manera clara amb les següents paraules: "(el banco del tiempo) nos acerca como personas, nos hace más comprensivas y tolerantes". També cal remarcar la contundència en la resposta a la pregunta: ¿Qué dirías a todos esos que creen que el banco del tiempo no es útil para ellos? A la que ha contestat: "Si te gusta lo vas a aprovechar. ¡Es útil mires por donde lo mires!". Amb tot això, com a la majoria de tots els bancs del temps, el servei més ofert i el més demanat és la formació, sobretot en llengua.

En resum aquesta és l'experiència d'un banc del temps que sense gairebé esperar-ho i amb molta dedicació ha aconseguit triomfar.

Els Bancs del Temps

2.3.4. Conclusions entrevistes als socis del Banc del Temps de Pineda de Mar:

He realitzat sis entrevistes a sis dels socis del Banc del Temps de Pineda de Mar. Després d'haver analitzat les respostes que han fet a les meves preguntes, he pogut veure que la gent està encantada de formar part d'aquesta entitat. No n'hi ha cap que consideri que el fet de formar part d'un banc del temps no l'hagi beneficiat. Cal destacar que la majoria dels que van contestar les preguntes són persones de la 3a edat, de fins a 79 anys, i això és mostra una vegada més de la diversitat dels socis i sòcies dels bancs del temps. A més la majoria estan jubilats cosa que permet que puguin dedicar més d'una hora setmanal als intercanvis. Tot i que gairebé tots aquests entrevistats pertanyen a una franja d'edat reduïda, la 3a edat, els intercanvis oferts i demanats són molt diferents.

Per tant podem concloure que tots aquests socis del banc del temps consideren estar vivint una experiència molt positiva, tant pel fet de poder trobar intercanvis necessaris com per el fet d'haver conegut gent nova i haver enfortit vincles de confiança entre ells.

3. CONCLUSIONS:

Quan vaig començar a fer aquest treball no sabia pràcticament que eren els bancs del temps. Només sabia el que eren perquè el *Telenotícies de TV3* li va dedicar un parell de minuts. Des d'aquell precís moment la idea de intercanviar serveis amb el temps com a única moneda de canvi em va captivar.

El problema va ser, en un principi la falta d'informació, a Internet no hi apareixien gaire cosa més que la definicions de què és un banc del temps i de llibres no han vaig trobar més que dos. Amb el temps i aconseguint contactar amb experts en la matèria vaig poder anar acumulant informació que després em seria molt útil. Aquest fet, falta d'informació s'ha de destacar, ja que és un dels problemes que he descobert que es troben els bancs del temps en general. A les enquestes encara hi havia un percentatge molt alt de gent que no n'havia sentit a parlar mai, i encara és més alt el percentatge de gent que no sap el que són. Tot plegat un inconvenient per als bancs del temps que, si una cosa he après, és que funcionen gràcies a la gent que hi participa, com diu Cristina Mora directora del "Banco de Ida y Vuelta": "los encargados de hacer funcionar el banco del tiempo son todos sus socios". Així doncs, els bancs del temps necessiten continuar fent un desplegament propagandístic perquè sense aconseguir nous socis la iniciativa morirà.

Tot i aquest handicap que encara hi ha molta gent que desconeix els bancs del temps i que se'n troba poca informació, el número de projectes ha anat creixent a gran velocitat. A Espanya el primer banc del temps data de 1995 i actualment, amb dades del mes de juny de 2010, ja en són 163 en funcionament.

Els Bancs del Temps

Evidentment no tenen la mateixa acollida a tot arreu. Hi ha zones on han arrelat més i zones on l'acollia no es tant bona, aquest fet ha fet que també s'hagin hagut de tancar varis bancs del temps com el de Sant Celoni. Tot i així, hi ha bancs del temps que amb els seus anys de vida ja s'han consolidat, és el cas del BiV que tot i havent nascut al març del 2009 ja compte amb 73 socis. Molts d'altres però han tingut començament molt més durs, com seria el cas del de Pineda de Mar. La Maite Mateu, impulsora del Banc del Temps de Pineda, deia que: "Aconseguir socis és bastant difícil ja que el municipi no té massa vida associativa i participativa activa". Bancs del Temps com el de Pineda continuen actius gràcies el suport dels Ajuntaments, que en alguns casos es fan càrrec de totes les despeses.

Una de les causes d'aquest creixement és la situació econòmica actual. I aquest era uns dubtes que em plantejava, poden ser els bancs del temps una solució a la crisi? Després d'haver investigat he arribat a la conclusió que sí. Vaig torbar antecedents com el cas del "trueque" a Argentina durant la forta crisi del 2002. Aquests antecedents em mostraven que en situació de crisi les economies alternatives en surten beneficiades. Però amb els resultats de les enquestes encara em va quedar més clar que els bancs del temps eren una solució al moment de crisi.

Els Bancs del Temps

L'enquesta la van contestar 120 persones, algunes d'elles aturades. A la pregunta quin intercanvi demanaries si fossis soci d'un banc del temps, un 34% deia que demanaria formació, ja fossin classe d'anglès, de repàs de diverses matèries per poder treure's algun

títol, etc. D'aquest 34% un 28% eren aturats. Per tant, per la gent desocupada el banc del temps és una eina molt útil. Essent-ne socis poden obtenir formació completament gratuïta, i tenint en comte que el seu problema principal és el fet de no tenir feina per culpa de no estar prou formats, el fet de participar en un banc del temps és convertir-se en una autèntica solució a la seva situació econòmica. Per exemple, invertint unes quantes hores lliures, poden millorar notablement el seu nivell d'anglès, cosa que en un futur pròxim els pot fer aconseguir una feina que anteriorment no haurien pogut aconseguir perquè les classes d'anglès amb un professor privat són massa cares. Òbviament, els bancs del temps són una solució real a la crisi.

Una altra de les preguntes que hem formulava era si feien una funció, realment, més enllà de la de ser els intermediaris de l'intercanvi. I la resposta torna a ser afirmativa. Els bancs del temps aconseguixen crear vincles de confiança entre les persones, a part d'aconseguir també integrar a tots aquells que vénen de fora i dels quals la seva aportació també és molt positiva ja que aporten coneixements d'altres cultures, que per molts eren fins al moment totalment desconeguts. A més, el banc del temps ha aconseguit una cosa que fa anys que s'estava buscant: l'intercanvi de coneixements intergeneracional.

Els Bancs del Temps

Dins d'un banc del temps podem trobar un noi de 18 anys ensenyant a fer servir un ordinador a un home de 80 anys, una cosa que sense els bancs del temps seria molt més difícil d'aconseguir.

Relacionat amb tot això vaig investigar en el meu treball de camp quina mena de persona és sòcia del banc del temps, quin és el perfil de soci. En un principi les dones tenien molta més participació que els homes tot i que amb el temps la balança s'ha anivellat força. El soci del banc del temps és d'edat molt diversa però, sobretot, es troba dels 35 fins els 65 anys. La majoria busquen en el banc del temps una eina que els faci guanyar temps sobretot en les feines domèstiques, que acostumen a ocupar molt de temps. Per això alguns dels serveis més demanats són les feines domèstiques, i concretament, cuinar.

Una altra de les conclusions que he extret del treball de camp és que hi ha un tant per cent molt alt, més de la meitat de les persones - un 57% - que se'n farien sòcies si hi hagués un banc del temps a prop de casa seva. Aquesta dada també va relacionada amb el fet que un 61% dels enquestats cregui que el banc del temps seria una eina útil per a ells. També sorprèn la seguretat que té la gent que aquest és un projecte sòlid ja que un 70% considera els bancs del temps un projecte de futur i no una moda. Per tant, sembla que els bancs del temps han aparegut en un moment molt oportú ja que aquestes dades revelen que la societat acull molt bé la iniciativa i que a més creu i confia en aquesta com una eina útil per a la seva vida.

Els Bancs del Temps

Un 70% dels enquestats creuen que tenen futur els bancs de temps, però per on passa aquest? Els bancs del temps apunten cap a les xarxes socials. Ja s'han creat bancs del temps on-line i el seu funcionament ha estat bo. Tenen múltiples avantatges com poder fer intercanvis de coneixement sense necessitat de moure't de casa teva. Un camí que molt probablement seguiran els bancs del temps a partir d'ara.

En conclusió, en un món on tot es mou amb diners sembla que hi ha lloc per aquests nous projectes, on els diners no hi juguen cap paper, on el fonament de tot és el temps i les relacions entre les persones. Un lloc des d'on es pot ajudar a integrar a les persones, des d'on es pot promoure el diàleg intergeneracional, un lloc on pots aconseguir coneixements sense haver de pagar res a canvi i un lloc que es pot convertir en la solució a tots aquells que no tenen diners per poder formar-se. En definitiva, el banc del temps és una iniciativa de futur, el funcionament de la qual només depèn del compromís i la participació de les persones que pel que sembla el té i el seguirà tenint, perquè els avantatges són tals que és gairebé irresistible fer-se soci d'un banc del temps.

4. BIBLIOGRAFIA

- www.bancsdelttemps.org
- www.bdtbilbao.org
- www.bancodeltiempoazaragoza.com
- www.bancodeltiempo.net
- www.escolar.bancodeltiempo.es
- www.bancodeltiempo.blogspot.com
- www.saludyfamilia.es
- <http://biv.musicadeidayvuelta.org/>
- <http://www.timebanking.org/>
- *Los Libros del lince*, Julio Gisbert Quero. Vivir sin empleo.
- *Empresa activa*, Fernando Trias de Bes. El venedor de temps.
- *Hoy por ti, mañana por mi*. Reportatge de la UPV, "Universidad del Pais Vasco".
- <http://www.youtube.com/watch?v=dHIlvW0KDPM>

5. ANNEXOS:

5.1. Entrevistes a alguns dels socis del Banc del Temps de Pineda de Mar:

▪ **Nom: Gregorio del Olmo, 67 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

Si.

2. Quant temps fa que ets soci?

3 anys.

3. Per què et vas fer soci?

Per compartir temps i coneixements.

4. Quin intercanvi ofereixes?

Acompanyament i petits serveis administratius.

5. I quins acostumes a demanar?

Informàtica.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

No.

7. Des que n'ets soci has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

Si.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

Depèn de les sol·licituts

9. Com valores la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

Tot avantatges.

▪ **Nom: Marina , 61 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

Si.

2. Quant temps fa que ets sòcia?

1 any.

3. Per què et vas fer sòcia?

Per la seva ideologia.

4. Quin intercanvi ofereixes?

Feines de la casa.

5. I quins acostumes a demanar?

Culturals.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

Si.

7. Des que n'ets sòcia has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

No.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

1 h /setmana.

9. Com valores la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

La meva experiència és bona i amb ganes de continuar.

▪ **Nom: Francisco, 58 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

Si.

2. Quant temps fa que ets soci?

2 anys.

3. Per què et vas fer socia?

Perquè em va semblar interessant compartir el meu temps i coneixements.

4. Quin intercanvi ofereixes?

El meu cotxe per portar al metge, fer compra i conversació en Italià

5. I quins acostumes a demanar?

Una mica de tot, sobre tot costura.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

Si.

7. Des que n'ets sòcia has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

Si. Molt gratificants.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

Depèn, és molt variable.

9. Com values la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

Tot avantatges.

▪ **Nom: Alfonsina Gutierrez, 58 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

No.

2. Quant temps fa que ets sòcia?

3 anys.

3. Per què et vas fer sòcia?

Per que està molt bé i és una manera d'ocupar el temps i ser solidari.

4. Quin intercanvi ofereixes?

Regar les plantes, companyia i passejar gossos.

5. I quins acostumes a demanar?

"Arreglos" del armari.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

Si.

7. Des que n'ets sòcia has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

Si molts.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

3 h/setmana.

9. Com valores la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

Molt positiva.

▪ **Nom: Rosita Huertas, 79 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

No.

2. Quant temps fa que ets sòcia?

3 anys.

3. Per què et vas fer sòcia?

Per fer una activitat diferent.

4. Quin intercanvi ofereixes?

Classes d'angles.

5. I quins acostumes a demanar?

Informàtica, alemany.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

No.

7. Des que n'ets sòcia has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

Si.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

2 h/setmana.

9. Com valores la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

Sempre molt positiu.

▪ **Mar Montoya, 40 anys.**

1. Abans que s'obris el banc del temps de Pineda, sabies què eren?

Si. N'havia vist notícies a els diaris.

2. Quant temps fa que ets sòcia?

Des de el seu començament fa aproximadament 3 anys.

3. Per què et vas fer sòcia?

Simplement per poder compartir els meus coneixements i rebre els dels altres.

4. Quin intercanvi ofereixes?

Classes d'informàtica i d'angles. Acompanyament metges, compra...

5. I quins acostumes a demanar?

Conversa en angles. Serveis d'estètica i petits "arreglos" a casa.

6. Sempre has trobat l'intercanvi que buscaves?

Si, sempre he trobat el que buscava.

7. Des que n'ets sòcia has creat nous vincles d'amistat i confiança amb els altres socis i sòcies?

Si. He conegut a gent nova i hem creat nous vincles.

8. Quantes hores a la setmana/mes acostumes a dedicar al banc del temps?

Ara no tantes com al principi, es pot dir que hi dedico 1h/setmana.

9. Com valores la teva experiència en el banc del temps, han estat tot avantatges o també hi ha hagut inconvenients durant aquest temps?

Personalment no he tingut cap inconvenient tot han estat avantatges: noves amistats que compartint algun eix en comú, feines que abans tenien un cost econòmic ara no.

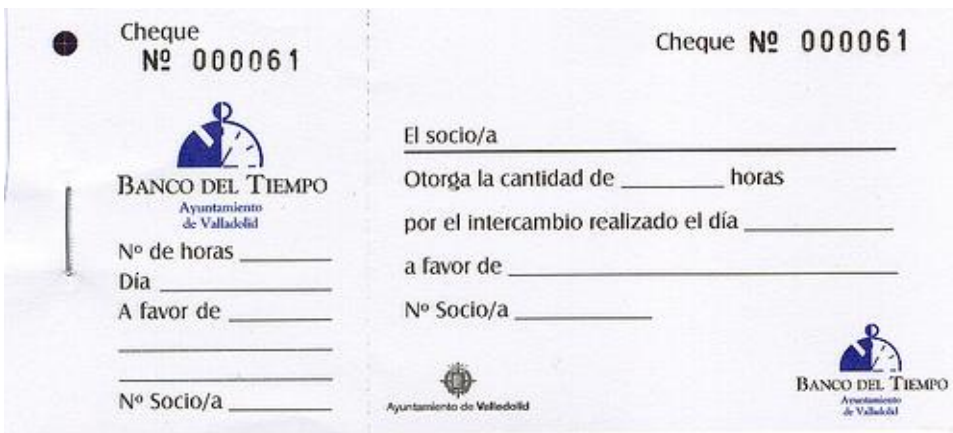
Els Bancs del Temps

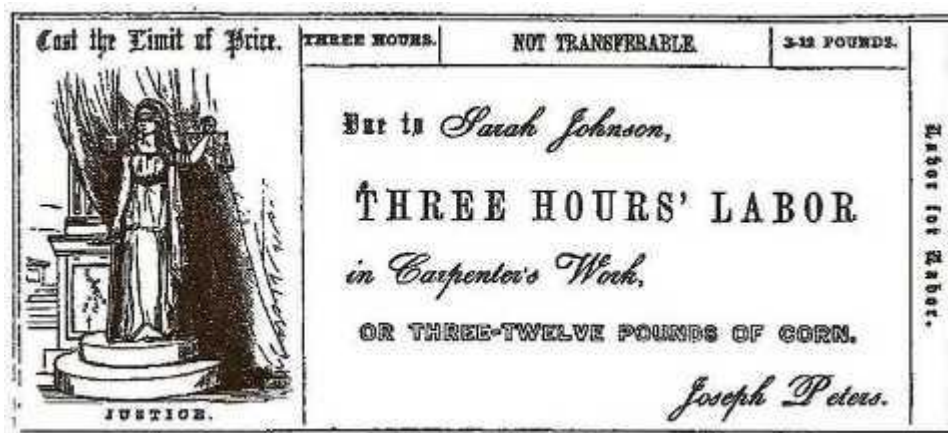
5.2. Txecs de temps dels diferents bancs:

Txec del banc del temps de l'associació "Banco del Tiempo"

Txec del banc del temps de Valladolid.

Txec de la Cincinnati Time Store.

Els Bancs del Temps

